Φιλελεύθερος
Εντέχνως
Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ «ΚΑΙ»
Δευτέρα
3 Δεκεμβρίου
2018

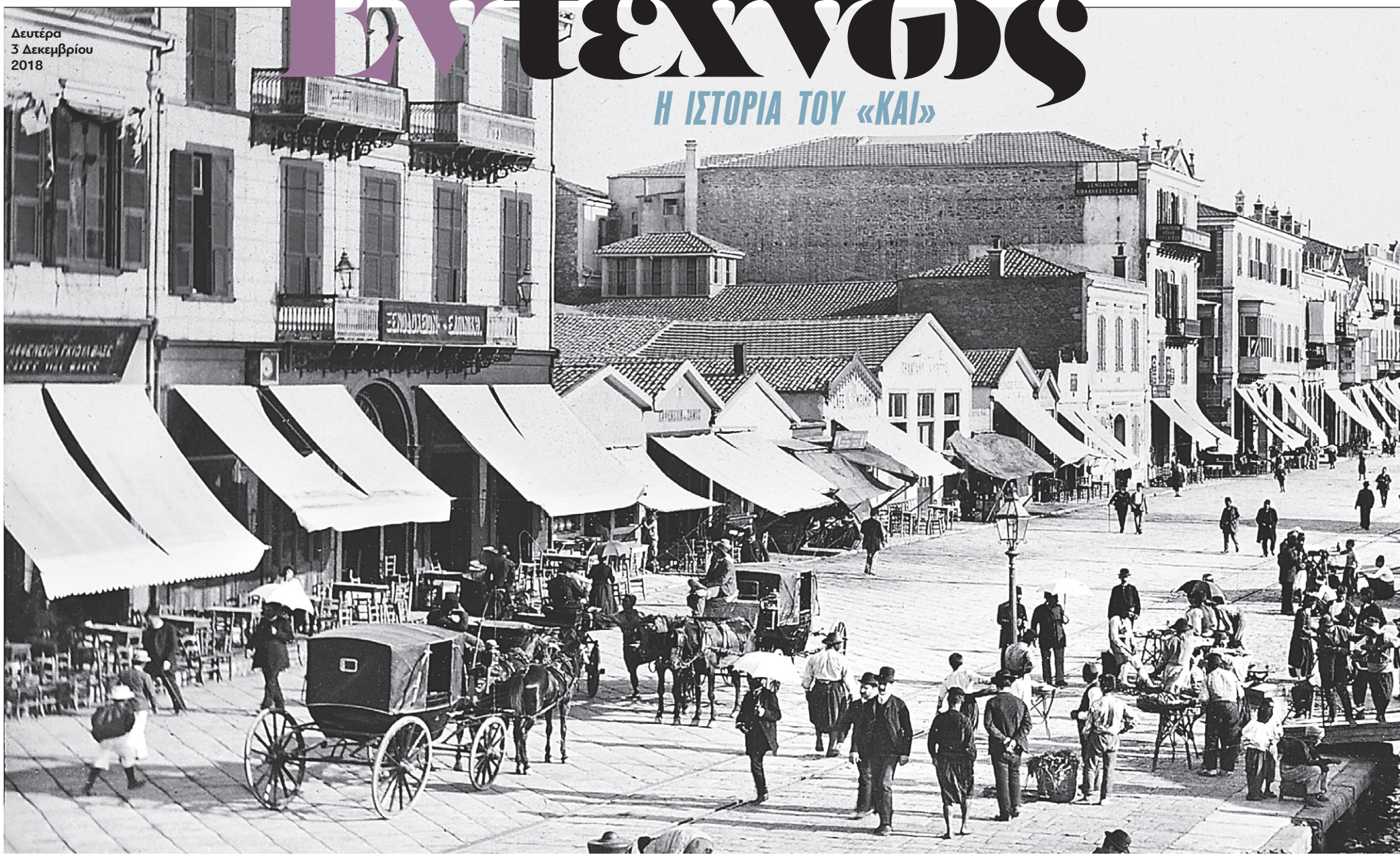

Περίπατος στο Μαργαριτάρι της Ανατολής

ΤΗΣ **ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΚΩΤΤΗ**

Στο ξενοδοχείο Izmir Pallas στη Σμύρνη, υπάρχει σε φωτογραφική ανάπτυξη ολόκληρη η παραλία της Σμύρνης, του περίφημου «Και» (Quai). Είναι η παραλία μιας κοσμοπολίτισσας πόλης, του περίφημου «Μαργαριταριού της Ανατολής», η οποία σύντομα έμελλε να παραδοθεί στις φλόγες. Τι απέμεινε από εκείνα τα μεγαλεία; Σχεδόν τίποτα. Αλλά στη μνήμη, η προκυμαία της Σμύρνης εκείνων των καιρών, κατά τους οποίους Τούρκοι, Ελληνες, Αρμένιοι και Εβραίοι, όλοι μαζί, μεγαλουργούσαν, παραμένει ενεργή. Κι ακόμα περισσότερο, γιατί εκεί παίχτηκε η τελευταία πράξη του δράματος για τον Μικρασιατικό Ελληνισμό, το 1922. Προφανώς δεν υπάρχει Ελληνας σήμερα που να περπατά στο «Κόρντον» και να μη δακρύζει.

Για τη Σμύρνη, την καταστροφή της και τον διωγμό των Ελλήνων κατοίκων της, έχουν γραφτεί πολλά (ιστορικά, μυθιστορήματα κ.ά.) αξιόλογα βιβλία. Ομως το «νεογέννητο» δίτομο έργο, «Η Προκυμαία της Σμύρνης - Ανιχνεύοντας ένα σύμβολο προόδου και μεγαλείου», που κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Καπόν στην Αθήνα, είναι μοναδικό στο είδος του και

Το «Θέατρον Σμύρνης» (1911-14)

Η ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΨΗ

Κινηματοθέατρα, λέσχες και καφεζυθοπωλεία στα νότια...

Λίγα μόλις χρόνια μετά την ολοκλήρωση των έργων της προκυμαίας, το βόρειο τμήμα της είχε καταληφθεί από μία ατελείωτη σειρά σχεδόν πανομοιότυπων μεταξύ τους οικοδομών, που αποτέλεσαν τις κατοικίες μεσοαστικών και μεγαλοαστικών οικογενειών της Σμύρνης, αλλά και, ορισμένες, τις έδρες των τοπικών προξενείων.

Η παράλληλη ύπαρξη και ελάχιστων χώρων αναψυχής ή καφενείων αποτελούσε την εξαίρεση που επιβεβαίωνε τον κανόνα. Μέσα από την αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων πηγών κατέστη δυνατό, εκτός από την ψηφιακή αποτύπωσή τους, να εντοπιστούν τα ονόματα και να ανιχνευτεί η ιστορία πολλών από τους ενοίκους τους, τα γενεαλογικά δέντρα των οποίων είχαν ρίζες